



EUROPOS VADOVŲ TARYBA

**Briuselis, 2013 m. spalio 25 d.
(OR. en)**

EUCO 169/13

**CO EUR 13
CONCL 7**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms
Dalykas: **EUROPOS VADOVŲ TARYBA
2013 M. SPALIO 24–25 D.**

IŠVADOS

Delegacijoms pridedamos Europos Vadovų Tarybos išvados (2013 m. spalio 24–25 d.).

Ekonomikos atsigavimo ženklų matoma, tačiau ES turi toliau dėti pastangas, kad būtų didinamas ekonomikos augimo potencialas, skatinamas darbo vietų kūrimas ir didinamas Europos konkurencingumas. Šiandien Europos Vadovų Taryba daugiausia dėmesio skyrė skaitmeninės ekonomikos, inovacijų ir paslaugų klausimams. Šiose srityse esama ypač didelio ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo potencialo, ir jį reikia sparčiai panaudoti. Europos Vadovų Taryba nustatė konkrečias gaires, kad būtų visapusiškai išnaudotas esamas potencialas.

Europos Vadovų Taryba taip pat apžvelgė įvairias ekonominės ir socialinės politikos sritis. Ji įvertino, kaip įgyvendinamos iniciatyvos, nustatytos birželio mėn. kovos su jaunimo nedarbu ir ekonomikos, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių, finansavimo srityse, ir susitarė dėl papildomų priemonių. Ji suteikė naują postūmį geresniam reglamentavimui.

Europos Vadovų Taryba surengė išsamias diskusijas dėl ekonominės ir pinigų sąjungos kūrimo užbaigimo. Ji daugiausia dėmesio skyrė stipresniam ekonominės politikos koordinavimui, ekonominės ir pinigų sąjungos socialinės dimensijos stiprinimui ir bankų sąjungos kūrimo užbaigimui. Kaip buvo nuspręsta birželio mėn., Europos Vadovų Taryba visus šiuos aspektus vėl nagrinės gruodžio mėn., siekdama priimti sprendimus.

Europos Vadovų Taryba laukia 2013 m. lapkričio 28–29 d. Vilniuje įvyksiančio Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimo.

Europos Vadovų Taryba pareiškė gilų liūdesį dėl neseniai įvykusių tragiškų įvykių Viduržemio jūroje, kurioje nuskendo šimtai žmonių, ir nusprendė suintensyvinti Sąjungos veiksmus, kad būtų užkirstas kelias pasikartoti tokioms tragedijoms.

I. SKAITMENINĖ EKONOMIKA, INOVACIJOS IR PASLAUGOS

1. Stipri skaitmeninė ekonomika yra itin svarbi norint užtikrinti ekonomikos augimą ir Europos konkurencingumą globalizuotame pasaulyje. Šiuo tikslu turi būti dedamos visos pastangos, kad Europos pramonė vėl įgytų pagreitį skaitmeninių produktų ir paslaugų srityje. Skubiai reikia integruotos bendrosios skaitmeninės ir telekomunikacijų rinkos, kuri duotų naudą vartotojams ir bendrovėms. Europa, įgyvendindama savo ekonomikos augimo strategiją, turi skatinti skaitmenines, duomenimis grindžiamas inovacijas visuose ekonomikos sektoriuose. Ypatingą dėmesį reikėtų skirti skaitmeninio atotrūkio tarp valstybių narių mažinimo rėmimui.

Investicijos į skaitmeninę ekonomiką

2. Norint išnaudoti visą skaitmeninės ekonomikos teikiamą potencialą, didinti našumą ir kurti naujų rūšių ekonominę veiklą bei darbo vietas aukštos kvalifikacijos darbuotojams, Europai reikia investicijų ir tinkamos reglamentavimo sistemos. Turėtų būti skatinamos naujos investicijos siekiant paspartinti infrastruktūros, kuri leistų pasiekti Europos skaitmeninėje darbotvarkėje nustatytus plačiajuosčio ryšio spartos tikslus, plėtojimą ir siekiant paspartinti naujų technologijų, pavyzdžiui, 4G, diegimą, kartu išlaikant technologinį neutralumą. Turėtų būti skubiai patvirtintos teisėkūros priemonės plačiajuosčio ryšio diegimo sąnaudoms mažinti.
3. Kelios strateginės technologijos, pavyzdžiui, dideli duomenų rinkiniai ir debesijos kompiuterija, yra svarbūs našumo didinimo ir geresnių paslaugų veiksniai. Naudojant debesijos kompiuteriją pagerėtų prieiga prie duomenų ir būtų paprasčiau jais keistis. Didelių duomenų rinkinių tikslas – tvarkyti, rinkti, saugoti ir analizuoti didelius duomenų kiekius. ES veiksmams turėtų būti sudarytos reikiamos pamatinės sąlygos bendrajai didelių duomenų rinkinių ir debesijos kompiuterijos rinkai, visų pirma propaguojant debesijos paslaugų saugumą, aukštą kokybę ir patikimumą užtikrinančius aukštus standartus. Europos Komisija ir valstybės narės, remiant Europos debesijos partnerystei, turėtų toliau dėti visas pastangas, kad Europa užimtų priešakinę poziciją įsisavinant debesijos kompiuteriją. Europos Vadovų Taryba ragina sukurti tvirtą nacionalinių skaitmeninės srities koordinatorių tinklą, kuris galėtų atlikti strateginį vaidmenį plėtojant debesijos, didelių duomenų rinkinių ir atvirųjų duomenų sritis.

4. Darbas, kuris šiuo metu atliekamas siekiant spręsti mokesčių slėpimo, mokestinio sukčiavimo, agresyvaus mokesčių planavimo, mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo problemas, svarbus ir skaitmeninei ekonomikai. Valstybės narės turėtų prireikus toliau tarpusavyje derinti savo pozicijas, kad EBPO mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo (BEPS) sistemoje būtų pasiektas kuo geresnis rezultatas valstybėms narėms ir Europos Sąjungai. Vykdydama dabartinę PVM teisės aktų peržiūrą Komisija taip pat spęs skaitmeninei ekonomikai būdingus klausimus, pavyzdžiui, diferencijuotų mokesčio tarifų skaitmeniniams ir fiziniams produktams klausimą. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos iniciatyvą sudaryti skaitmeninės ekonomikos apmokestinimo ekspertų grupę. Su apmokestinimu susijusius klausimus Europos Vadovų Taryba vėl svarstys 2013 m. gruodžio mėn. įvyksiančiame susitikime.

Vartotojui ir verslui palankios bendrosios skaitmeninės rinkos skatinimas

5. Itin svarbu pasitelkus patobulintą, nuspėjamą ir stabilią ES mastu nustatytą teisinę sistemą įveikti susiskaidymą, skatinti veiksmingą konkurenciją ir pritraukti privačių investicijų, kartu užtikrinant aukšto lygio vartotojų apsaugą ir suteikiant valstybėms narėms tam tikras lanksčias galimybes imtis papildomų vartotojų apsaugos priemonių. Šiomis aplinkybėmis Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad Komisija pateikė Žemyno ryšių infrastruktūros plėtros priemonių rinkinį, ir ragina teisės aktų leidėją intensyviai jį nagrinėti, kad jis būtų priimtas laiku. Ji pabrėžia, kad svarbu geriau suderinti spektro paskyrimo laiko terminus ir sąlygas, kartu atsižvelgiant į nacionalinę kompetenciją šioje srityje.
6. Įsipareigojimas iki 2015 m. sukurti bendrąją skaitmeninę rinką turi būti įvykdytas: dabartinis rinkos susiskaidymas trukdo išlaisvinti visą skaitmeninės ekonomikos potencialą. Tam reikia visapusiško požiūrio, kuriuo būtų skatinamos inovacijos bei konkurencija skaitmeninių paslaugų srityje.

7. Visomis išgalėmis turėtų būti siekiama sparčiau nagrinėti vis dar svarstomus pasiūlymus dėl teisės aktų, visų pirma pasiūlymus dėl e. atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų, e. sąskaitų faktūrų išrašymo ir mokėjimo paslaugų teisės aktų, kad juos būtų galima priimti iki šio teisėkūros laikotarpio pabaigos. Taip pat būtina šalinti kliūtis, trukdančias iš skirtingų platformų prieiti prie savo „skaitmeninio gyvenimo“; šių kliūčių vis dar yra dėl turinio ir duomenų nepakankamo sąveikumo ar nepakankamo perkeliamumo. Tai trukdo naudoti skaitmenines paslaugas ir varžo konkurenciją. Todėl turi būti įdiegta atvira ir nediskriminacinė sistema, kad būtų užtikrintas toks sąveikumas ir perkeliamumas, nekludant vystytis sparčiai kintančiai skaitmeninei aplinkai ir išvengiant bereikalingos administracinės naštos, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Kad skaitmenines paslaugas ir turinį būtų galima teikti visoje bendrojoje rinkoje, būtina nustatyti skaitmeniniam amžiui pritaikytą autorių teisių sistemą. Todėl Komisija 2014 m. pavasarį užbaigs šiuo metu atliekamą ES autorių teisių sistemos peržiūrą. Svarbu modernizuoti Europos autorių teisių sistemą ir sudaryti palankesnes sąlygas licencijavimui, kartu užtikrinant aukšto lygio intelektinės nuosavybės teisių apsaugą ir atsižvelgiant į kultūrų įvairovę.
8. Svarbu didinti piliečių ir įmonių pasitikėjimą skaitmenine ekonomika. Norint iki 2015 m. užbaigti bendrosios skaitmeninės rinkos kūrimą itin svarbu laiku priimti patikimą ES bendrąją duomenų apsaugos sistemą bei Duomenų apsaugos teisėsaugos srityje direktyvą.
9. Viešojo administravimo institucijos turėtų būti toliau modernizuojamos sparčiai diegiant tokias paslaugas, kaip e. valdžia, e. sveikata, e. sąskaitų faktūrų išrašymas ir e. viešieji pirkimai. Taip visoje Europoje piliečiams ir įmonėms bus teikiama daugiau ir geresnių skaitmeninių paslaugų ir mažės viešojo sektoriaus išlaidos. Atvirieji duomenys yra neišnaudotas išteklius, suteikiantis plačias galimybes plėtoti stipresnę ir labiau tarpusavyje sujungtą visuomenę, kuri geriau tenkintų piliečių poreikius ir sudarytų sąlygas klestėti inovacijoms ir gerovei. Turėtų būti aktyviai skatinamas viešojo sektoriaus informacijos sąveikumas ir pakartotinis naudojimas. Turėtų būti rengiami ES teisės aktai, kuriais būtų sudarytos palankesnės sąlygos piliečių bei įmonių ir valdžios institucijų skaitmeninei sąveikai. Turėtų būti stengiamasi taikyti principą, kad informacija būtų renkama iš piliečių tik vieną kartą, deramai atsižvelgiant į duomenų apsaugos taisykles.

Gebėjimų tobulinimas

10. Vartotojai turi turėti būtinų gebėjimų skaitmeninėje srityje. Daug Europos piliečių ir įmonių šiuo metu nepakankamai naudojami informacinėmis technologijomis. Dėl to vis sunkiau užpildyti darbo vietas skaitmeniniame sektoriuje. 2011 m. Europos Sąjungos IRT sektoriuje buvo 300 000 laisvų darbo vietų; jei ši tendencija nebus stabdoma, iki 2015 m. tokių laisvų darbo vietų skaičius gali padidėti net iki 900 000. Ši gebėjimų paklausos ir pasiūlos neatitiktis kenkia mūsų ekonominės ir socialinės politikos tikslams.
11. Siekiant ištaisyti šią padėtį turėtų būti imtasi konkrečių veiksmų:
 - a) dalis Europos struktūrinių ir investicinių fondų (2014–2020 m.) lėšų turėtų būti panaudotos švietimui IRT srityje, paramai perkvalifikavimui ir IRT srities profesiniam rengimui ir mokymui (be kita ko, pasitelkiant skaitmenines priemones ir turinį), įgyvendinant Jaunimo užimtumo iniciatyvą;
 - b) reikėtų užtikrinti didesnę skaitmeninių gebėjimų integravimą į švietimą nuo ankstyviausių mokyklinio ugdymo etapų iki kitų aukštojo mokslo, profesinio rengimo bei mokymo ir mokymosi visą gyvenimą etapų;
 - c) turėtų būti stiprinama Didžioji koalicija užimtumui skaitmeniniame sektoriuje skatinti, kad remiant tikslines darbuotojų judumo programas ir naudojant naujai parengtą Europos įgūdžių, gebėjimų, kvalifikacijos ir profesijų klasifikatorių (ESCO) būtų sprendžiamos gebėjimų paklausos ir pasiūlos neatitikties problemos;
 - d) Komisija toliau intensyvins darbą, vykdomą remiantis ES įgūdžių panorama, darbo vietų skaitmeniniame sektoriuje tikslu, kad būtų spartinama pažanga kuriant visos Europos kompetencijų sistemas skaitmeninių gebėjimų srityje.

12. Visose trijose srityse – investicijų, bendrosios skaitmeninės rinkos ir gebėjimų tobulinimo – būtinas tvirtas įsipareigojimas, norint pasiekti tikslą didinti ekonomikos augimą, konkurencingumą ir kurti darbo vietas. Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą ir Komisiją daryti pažangą šiose srityse; šį klausimą ji vėl svarstys 2014 m.

Inovacijos

13. Investicijos į mokslinius tyrimus ir inovacijas skatina našumą bei ekonomikos augimą ir yra svarbus darbo vietų kūrimo veiksnys. Valstybėms narėms, kurios toliau investavo į mokslinius tyrimus ir inovacijas, esamomis krizės sąlygomis sekasi geriau nei toms, kurios to nedarė.
14. 2011 m. vasario mėn. Europos Vadovų Taryba paragino laikytis strateginio ir integracinio požiūrio skatinant inovacijas ir visapusiškai panaudojant Europos intelektinį kapitalą. Ji nurodė konkrečias priemones, kaip tai padaryti. Praėjus dvejiems metams daugelis šių priemonių yra įgyvendinamos. Plėtojamas bendras programavimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje. Pagal strategiją „Europa 2020“ vykdoma kasmetinė pažangos inovacijų srityje stebėseną. Komisija kuria Mokslinių tyrimų ir inovacijų stebėjimo centrą. Jau beveik parengta nemažai programų, pagal kurias finansuojami moksliniai tyrimai ir inovacijos. Komisija, kaip buvo paprašyta, neseniai pasiūlė bendrą inovacijų rezultatų rodiklį, kuris turėtų sudaryti sąlygas geresnei stebėsenai.
15. Sąjungos intelektinis ir mokslinis potencialas ne visuomet virsta naujais produktais ir paslaugomis, kuriais gali būti prekiaujama rinkose. Pagrindinės šio komercializacijos atotrūkio priežastys yra sunkumai gauti finansavimą, kliūtys rinkoje ir pernelyg didelis biurokratizmas. Suformavus mokslinių tyrimų institutų ir pramonės atstovų grupes („klasterius“) gali būti sudarytos sąlygos rezultatų tarpusavio santykiams ir naujų produktų, paslaugų bei pramonės šakų atsiradimui.

16. Europai reikia, kad priemonių, pavyzdžiui, dotacijų, ikiprekybinių viešųjų pirkimų ir rizikos kapitalo, naudojimas būtų geriau koordinuojamas, o visame procese nuo mokslinių tyrimų ir inovacijų iki įdiegimo rinkoje būtų laikomasi integruoto požiūrio. Ypatingą dėmesį sudarant sąlygas sisteminiams inovacijoms, ypač švarių technologijų ir biotechnologijų sektoriuose, reikėtų skirti viešojo sektoriaus vaidmeniui. 2010 m. pavyzdinėje iniciatyvoje „Inovacijų sąjunga“ nustatyta daug vertingų priemonių, kuriomis kartu su finansavimo programomis, pavyzdžiui, Įmonių konkurencingumo ir MVĮ programa (COSME) ir programa „Horizontas 2020“, įskaitant rizikos pasidalijimo finansinę priemonę, gali būti remiamos inovacijos ir didinamas jų poveikis rinkai. Turėtų būti kuo greičiau priimti pasiūlymai dėl jungtinių technologijų iniciatyvų farmacijos, naujų energetikos technologijų, aeronautikos, bioekonomikos ir elektronikos srityse. Taip pat turėtų būti toliau dedamos pastangos nacionaliniu lygiu.
17. Norint, kad iki 2014 m. pabaigos būtų baigta kurti Europos mokslinių tyrimų erdvė, svarbu paspartinti nacionalinių sistemų struktūrines reformas ir sustiprinti pažangos stebėseną remiantis valstybių narių pateikiamais patikimais duomenimis. Komisijos pateiktoje pažangos ataskaitoje nurodytos tam tikros sritys, kuriose reikės daugiau pastangų. Visų pirma, vykdydami inovacijų strategijas nacionaliniu ir Europos lygiais, turime gerinti mokslo darbuotojų judumą ir karjeros perspektyvas pasitelkdami tinkamus sprendimus pensijų klausimu, suteikdami galimybę tarpvalstybiniu mastu naudotis mokslinių tyrimų infrastruktūromis, atvirą prieigą prie viešai finansuojamų mokslinių tyrimų rezultatų ir užtikrindami žinių perdavimą.
18. Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos ir valstybių narių toliau dėti pastangas inovacijų ir mokslinių tyrimų srityje. Ji įvertins pažangą 2014 m. vasario mėn. susitikime.

Paslaugos ir prekyba

19. Paslaugos yra esminė bendrosios rinkos dalis. Norint pasinaudoti visa ekonomine nauda, reikia, kad valstybės narės skubiai pagerintų Paslaugų direktyvos įgyvendinimą ir tokiu būdu paspartintų paslaugų rinkų atvėrimą. Šioje srityje reikėtų pasinaudoti visomis galimybėmis; turėtų būti pašalintos nepagrįstos arba neproporcingos kliūtys, kad paslaugų rinkoje būtų užtikrintos vienodos sąlygos. Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos ir Tarybos pateikti nacionalinių reformų, vykdomų paslaugų srityje, be kita ko, atskiruose sektoriuose, metines pažangos ataskaitas ir prašo Komisijos iki 2014 m. kovo mėn. pateikti pasiūlymus.
20. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos pateiktą Paslaugų direktyvos tarpusavio vertinimą. Ji sutinka, kad visos valstybės narės turėtų užtikrinti sistemingus, išsamius ir patikimus savo reikalavimų reglamentavimo srityje proporcingumo vertinimus. Visų pirma valstybės narės turėtų panaikinti neproporcingas kliūtis. Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos pateikti valstybėms narėms papildomų rekomendacijų dėl proporcingumo koncepcijos ir prašo valstybių narių visokeriopai atsižvelgti į geriausios praktikos pavyzdžius.
21. Europos Vadovų Taryba pabrėžia Komisijos pradėto reglamentuojamųjų profesijų tarpusavio vertinimo svarbą ir ragina užtikrinti skubią pažangą. Šio vertinimo metu turėtų būti nustatyta, kokių dar likę kliūčių galimybei verstis tam tikromis profesijomis valstybėse narėse, įvertintas visų tai pačiai profesijai nustatytų apribojimų bendras poveikis ir pasiūlyta atitinkamų veiksmų.
22. Europos Vadovų Taryba, atsižvelgdama į savo 2013 m. vasario mėn. išvadas, primena prekybos, kaip ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo variklio, svarbą. Ji palankiai vertina politinį susitarimą dėl Išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo su Kanada pagrindinių elementų ir tikisi, kad Europos Parlamentas ir Taryba juos skubiai išnagrinės. Šis susitarimas suteiks reikšmingų naujų galimybių įmonėms ES ir Kanadoje ir duos stiprų impulsą intensyvinti santykius prekybos srityje abiejose Atlanto pusėse.

II. EKONOMINĖ IR SOCIALINĖ POLITIKA

Kova su jaunimo nedarbu

23. Kova su jaunimo nedarbu tebėra vienas iš svarbiausių ES ekonomikos augimo, konkurencingumo ir darbo vietų kūrimo skatinimo strategijos tikslų. Europos Vadovų Taryba primena, jog reikia, kad Jaunimo užimtumo iniciatyva pradėtų visapusiškai veikti iki 2014 m. sausio mėn.; tai sudarys sąlygas išmokėti pirmąsias išmokas naudos gavėjams. Ji ragina valstybes nars sutelkti visas tam būtinas pastangas.
24. Europos Vadovų Taryba taip pat ragina valstybes nars skubiai įgyvendinti Jaunimo garantijų iniciatyvą ir Tarybos deklaraciją dėl Europos pameistrystės aljanso. Ji nurodo, jog valstybės narės, kurios naudoja Jaunimo užimtumo iniciatyvą, iki 2013 m. pabaigos turi priimti kovos su jaunimo nedarbu planus, be kita ko, įgyvendindamos Jaunimo garantijų iniciatyvą, kad galėtų greitai pradėti naudotis iniciatyvos teikiama nauda. Šiomis aplinkybėmis Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad bus surengta Paryžiaus konferencija.

Ekonomikos finansavimas

25. Turėtų būti toliau telkiamos visos pastangos siekiant atkurti įprastą skolinimą ekonomikai ir sudaryti palankesnes sąlygas investicijų finansavimui, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) atveju.

26. Derybose dėl Europos struktūrinių ir investicinių fondų (ESIF) programavimo turėtų būti siekiama gerokai padidinti šių fondų teikiamą bendrą ES paramą MVĮ skirtoms sverto poveikiu grindžiamoms finansinėms priemonėms 2014–2020 m., tuo pačiu bent padvigubinant paramą tose šalyse, kuriose sąlygos tebėra sudėtingos. Šios priemonės turėtų būti parengtos taip, kad būtų ribojamas rinkų susiskaidymas, užtikrinamas didelis sverto poveikis ir MVĮ gebėjimas greitai jas įsisavinti. Tai padės tinkamai sutelkti lėšas ir padidinti naujų paskolų MVĮ apimtį.
27. Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos ir EIB ataskaitas dėl ekonomikos finansavimo priemonių įgyvendinimo ir prašo valstybių narių tinkamai pasinaudoti suteikiamomis galimybėmis. Ji pakartoja raginimą išplėsti Komisijos ir Europos investicijų banko (EIB) bendrą rizikos pasidalijimo finansinių priemonių naudojimą, kad būtų pritraukta privačiojo sektoriaus ir kapitalo rinkų investicijų į MVĮ, siekiant padidinti naujų paskolų MVĮ apimtį visoje ES. Turėtų būti užbaigtas su Bendrųjų nuostatų reglamento pakeitimais susijęs darbas, kad būtų sudarytos sąlygos naudotis garantijomis. Naujosiomis priemonėmis turėtų būti užtikrintas didelis sverto poveikis ir jos turėtų būti patrauklios privačiojo sektoriaus ir kapitalų rinkų investicijoms. EIB turėtų pradėti jas įgyvendinti, ir kartu turėtų būti nedelsiant pradėtas darbas, susijęs su tolesniu ateičiai skirtų priemonių, visų pirma pakeitimo vertybiniais popieriais srityje, plėtojimu. Įnašai į MVĮ iniciatyvą turėtų išlikti savanoriški, tačiau Europos Vadovų Taryba ragina valstybes nares kuo aktyviau dalyvauti. Dalyvaujančios valstybės narės iki metų pabaigos informuos Komisiją ir EIB apie savo įnašus. Naujosios priemonės turėtų pradėti veikti 2014 m. sausio mėn. ir jomis turėtų būti prisidedama prie ekonomikos gaivinimo, kovos su nedarbu ir susiskaidymo mažinimo pirmaisiais finansinės programos metais.

28. Siekiant suteikti galimybių MVĮ itin svarbus Sąjungos biudžeto vaidmuo. Todėl Europos Vadovų Taryba palankiai vertina susitarimą dėl programos COSME ir programos „Horizontas 2020“ ir nurodo, kad jų įgyvendinimas yra prioritetinis klausimas. Ji taip pat ragina teisės aktų leidėją skubiai nagrinėti siūlomą teisės aktą dėl ilgalaikių investicijų fondų, siekiant jį priimti iki šio teisėkūros laikotarpio pabaigos.

Reglamentavimo kokybė

29. Reglamentavimas Sąjungos lygiu yra būtinas norint užtikrinti, kad būtų pasiekti ES politikos tikslai, įskaitant tinkamą bendrosios rinkos veikimą. Tai turėtų būti pasiekta kuo skaidriau, paprasčiau ir kuo mažesnėmis sąnaudomis, kartu visuomet atsižvelgiant į tai, kad reikia tinkamai apsaugoti vartotojus, sveikatą, aplinką ir darbuotojus.
30. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina neseniai priimtą Komisijos komunikatą dėl reglamentavimo kokybės (REFIT), kuriame pripažįstamas pastaraisiais metais jau atliktas darbas mažinant teisės aktų sukuriamą našą, visų pirma MVĮ, ir siūlomi tolesni plataus užmojo veiksmai ES reglamentavimo sistemai supaprastinti. Europos Vadovų Taryba ragina Komisiją pateikti papildomų svarbių pasiūlymų šioje srityje.
31. Europos Vadovų Taryba primygtinai ragina Komisiją ir teisės aktų leidėją skubiai įgyvendinti programą REFIT, *inter alia*, supaprastinant galiojančius ES teisės aktus, atsiimant nebereikalingus pasiūlymus ir panaikinant pasenusius teisės aktus.

32. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, jog šiuo tikslu reikia stebėti pažangą naudojančią išsamia suvestine, kad pažanga būtų stebima Europos ir nacionaliniu lygiu ir būtų sudarytos palankesnės sąlygos dialogui dėl reglamentavimo kokybės. Ji palankiai vertina veiksmus, kurių ėmėsi valstybės narės ir ES siekdamos geriau nustatyti sritis, kuriose reglamentavimu sukuriamą pernelyg didelę naštą, šiuo klausimu atkreipdama dėmesį į subsidiarumo ir proporcingumo principus. Šioje srityje reikia dėti ypač daug pastangų tiek ES, tiek nacionaliniu lygiu. Europos Vadovų Taryba tikisi birželio mėn. susitikime susitarti dėl tolesnių veiksmų šioje srityje ir kasmet nagrinės šį klausimą Europos semestro kontekste.

III. EKONOMINĖ IR PINIGŲ SĄJUNGA

33. Po 2012 m. gruodžio mėn. ir 2013 m. birželio mėn. įvykusių Europos Vadovų Tarybos susitikimų Europos Vadovų Taryba diskusijoje daugiausia dėmesio skyrė bankų ir ekonominei sąjungai, tačiau 2013 m. gruodžio mėn. vėl svarstys visus klausimus. Šiame procese remiamasi ES institucine struktūra, visapusiškai laikantis bendrosios rinkos vientisumo principo, kartu užtikrinant vienodas sąlygas ES valstybėms narėms, be kita ko, užtikrinus teisingą pusiausvyrą tarp buveinės ir priimančiųjų valstybių narių. Šis procesas bus atviras ir skaidrus valstybių narių, kurios nėra įsivedusios bendros valiutos, atžvilgiu.

Sustiprintas ekonominės politikos koordinavimas

34. Ekonomikos valdymo stiprinimas yra nuolatinis procesas, kurį vykdant pastaraisiais metais padaryta didelė pažanga. Europos semestras atskirus elementus sujungia į integruotą procesą, kurio pagrindu formuluojamos politikos rekomendacijos.
35. Siekiant skatinti tvirtą, tvarų ir integracinį ekonomikos augimą euro zonoje, reikia toliau stiprinti ekonominės politikos koordinavimą, visų pirma didinant įsipareigojimo lygį, stiprinant atsakomybę ir intensyvinant ekonominės politikos ir reformų įgyvendinimą euro zonos valstybėse narėse, paremtą dideliu demokratiniu teisėtumu ir atskaitomybe tokiu lygiu, kuriuo priimami ir įgyvendinami sprendimai.

36. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad ekonominė politika turėtų būti glaudžiau koordinuojama daugiausia tose politikos srityse, kuriose teigiamas poveikis konkurencingumui, užimtumui ir EPS veikimui yra ryškiausias.

Pirmas žingsnis – Europos Vadovų Taryba parengs bendrą ekonominės padėties valstybėse narėse ir visoje euro zonoje analizę. Šiuo tikslu jau gruodžio mėn., paskelbus Komisijos metinę augimo apžvalgą ir išspėjimo mechanizmo ataskaitą, ji surengs diskusiją, kad remdamasi atitinkamais rodikliais susitartų dėl pagrindinių sričių, kuriose turėtų būti vykdomas ekonominės politikos koordinavimas ir reformos.

Ši bendra analizė bus grindžiama politikos bei priemonių, kuriomis skatinamas ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas, įskaitant darbo ir produktų rinkų veiklos rezultatus, viešojo sektoriaus veiksmingumą, taip pat mokslinius tyrimus ir inovacijas, švietimą ir profesinį mokymą, užimtumą ir socialinę įtrauktį euro zonoje, įvertinimu.

Komisija taip pat pateiks pirmąją konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimo apžvalgą, kuria remiantis bus atliekama tolesnė jų įgyvendinimo stebėseną.

Bus tęsiamas darbas, kad būtų sustiprintas ekonominės politikos koordinavimas, siekiant gruodžio mėn. priimti sprendimus dėl sutartinio pobūdžio susitarimų ir susijusių solidarumo mechanizmų pagrindinių ypatybių. Tai įtrauktų visas euro zonos valstybes nares, tačiau euro zonai nepriklausančios valstybės narės taip pat gali nuspręsti sudaryti panašius susitarimus. Visos šios priemonės turi būti visiškai suderintos su bendrąja rinka visais aspektais.

Socialinė dimensija

37. Europos Vadovų Taryba palankiai kaip žingsnį į priekį vertina Europos Komisijos komunikatą dėl EPS socialinio matmens ir pakartoja pokyčių užimtumo ir socialinėje srityse įgyvendinant Europos semestrą svarbą. Reikėtų toliau naudoti užimtumo ir socialinių rezultatų suvestinę bendroje užimtumo ataskaitoje ir parengti užimtumo ir socialinius rodiklius atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytas gaires, tęsiant atitinkamą darbą susijusiuose komitetuose, kad Taryba priimtų sprendimą gruodžio mėn., patvirtintą Europos Vadovų Tarybos, siekiant šias naujas priemones pradėti naudoti nuo pat 2014 m. Europos semestro. Šios didesnės rodiklių įvairovės tikslas – sudaryti sąlygas geriau suprasti pokyčius socialinėje srityje.
38. Ekonominės, užimtumo ir socialinės politikos koordinavimas bus toliau stiprinamas laikantis esamų procedūrų, kartu visapusiškai atsižvelgiant į nacionalinę kompetenciją. Todėl reikia toliau stiprinti įvairių sudėčių Tarybos bendradarbiavimą, kad būtų užtikrintas šių sričių politikos nuoseklumas atsižvelgiant į mūsų bendrus tikslus.
39. Stipresnis ekonominės politikos koordinavimas ir papildomos socialinės dimensijos stiprinimo priemonės euro zonoje yra neprivалomos toms valstybėms narėms, kurios nėra įsivedusios bendros valiutos, ir bus visiškai suderintos su bendrąja rinka visais aspektais.
40. Galiausiai Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad svarbu stiprinti socialinį dialogą, kuriame dalyvautų socialiniai partneriai, tiek valstybių narių, tiek Europos lygiu, visų pirma Europos semestro kontekste, siekiant visoje Sąjungoje sustiprinti atsakomybę už jo išvadas ir rekomendacijas.

Bankų sąjunga

41. Europos Vadovų Taryba aktyviai vadovavo bankų sąjungos kūrimo procesui. Ji palankiai vertina tai, kad Taryba galutinai priėmė Reglamentą dėl bendro priežiūros mechanizmo ir Reglamentą, kuriuo iš dalies keičiamas reglamentas dėl Europos bankininkystės institucijos (EBI). Tai yra ryžtingas žingsnis siekiant sukurti bankų sąjungą. Europos Vadovų Taryba pakartoja valstybių narių nediskriminavimo bankų priežiūros ir pertvarkymo srityje principą, kaip 2012 m. spalio mėn. nurodė Europos Vadovų Taryba, ir dar kartą patvirtina, kad EBI reglamente buvo susitarta dėl naujų balsavimo šiais klausimais taisyklių; taip atspindima tinkama dalyvaujančių ir nedalyvaujančių valstybių narių pusiausvyra. Be to, Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina susitarimą dėl to, kad balsavimo taisyklių veikimo peržiūra bus atliekama nuo tos dienos, kurią nedalyvaujančių valstybių narių bus keturios.
42. Bendras priežiūros mechanizmas yra pirmasis žingsnis kuriant bankų sąjungą. Lapkričio mėn. Europos Centrinis Bankas, vadovaudamasis reglamentu, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, pradės visapusišką bendrame priežiūros mechanizme dalyvaujančių valstybių narių kredito įstaigų vertinimą. Po jo bus atliekamas bankų testavimas nepalankiausiomis sąlygomis visoje ES. Europos Vadovų Taryba mano, kad šis procesas yra labai svarbus siekiant sustiprinti pasitikėjimą ES bankų sektoriumi ir atkurti įprastas skolinimo įmonėms ir namų ūkiams sąlygas. Europos Vadovų Taryba tikisi visapusiškos nacionalinių valdžios institucijų paramos ir bendradarbiavimo siekiant užtikrinti visišką skaidrumą ir griežtą požiūrį; tai yra labai svarbus proceso patikimumo veiksnys.

43. Šiomis aplinkybėmis Europos Vadovų Taryba primena, kad bendrame priežiūros mechanizme dalyvaujančios valstybės narės, rengdamosi Europos Centrinio Banko atliekamam visapusiškam kredito įstaigų įvertinimui, turi skubiai susitarti dėl suderinto Europos požiūrio. Valstybės narės turėtų imtis visų tinkamų priemonių, įskaitant nacionalines finansinio stabilumo stiprinimo priemones, taikydamos valstybės pagalbos taisykles. Europos priemonėmis galima naudotis pagal sutartas taisykles. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos tokią požiūrį suformuluoti skubos tvarka ir apie jį informuoti iki lapkričio mėn. pabaigos, siekiant, kad Europos Centrinis Bankas laiku užbaigtų visapusišką kredito įstaigų įvertinimą. Ji taip pat ragina Euro grupę baigti rengti Europos stabilumo mechanizmo tiesioginio rekapitalizavimo gaires, kad sukūrus bendrą priežiūros mechanizmą bankus būtų galima tiesiogiai rekapitalizuoti pagal Europos stabilumo mechanizmą.
44. Būtina skubiai baigti kurti bankų sąjungą, ir tam reikia ne tik bendro priežiūros mechanizmo, bet ir bendro pertvarkymo mechanizmo. Europos Vadovų Taryba ragina teisės aktų leidėjus iki metų pabaigos priimti Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvą ir Indėlių garantijų sistemų direktyvą. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad reikia suderinti bendrą pertvarkymo mechanizmą ir galutinai priimtą Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvą. Ji taip pat pabrėžia įsipareigojimą iki metų pabaigos Taryboje susitarti dėl bendro požiūrio dėl Komisijos pasiūlymo dėl bendro bankų pertvarkymo mechanizmo, kad būtų sudarytos sąlygos jį priimti iki dabartinio teisėkūros laikotarpio pabaigos.

IV. RYTŲ PARTNERYSTĖ

45. Europos Vadovų Taryba laukia 2013 m. lapkričio 28–29 d. Vilniuje įvyksiančio Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimo. Ji pabrėžia, kad Rytų partnerystė yra svarbi kuriant bendrą demokratijos, klestėjimo ir stabilumo erdvę visame Europos žemyne. Europos Vadovų Taryba pakartoja, kad Europos Sąjunga yra pasirengusi Vilniuje įvyksiančiame aukščiausiojo lygio susitikime pasirašyti asociacijos susitarimą su Ukraina, įskaitant dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškos laisvosios prekybos zonos, su sąlyga, kad yra imtasi ryžtingų veiksmų ir padaryta apčiuopiamos pažangos atsižvelgiant į 2012 m. gruodžio 10 d. Tarybos išvadas, ir pradėti jį laikinai taikyti. Ji patvirtina, kad Europos Sąjunga yra pasirengusi Vilniuje įvyksiančiame aukščiausiojo lygio susitikime parafuoti panašius susitarimus su Moldovos Respublika ir Gruzija, siekiant juos pasirašyti iki 2014 m. rudens.

V. MIGRACIJOS SRAUTAI

46. Europos Vadovų Taryba reiškia gilų liūdesį dėl neseniai dramatiškomis aplinkybėmis Viduržemio jūroje nuskendusią šimtą žmonių; jų žūtis sukrėtė visus europiečius. Atsižvelgiant į būtinybę imtis prevencijos ir apsaugos priemonių ir vadovaujantis solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo principais, reikėtų imtis ryžtingų veiksmų, kad būtų užkirstas kelias žmonių žūtims jūroje ir tokie tragiški įvykiai nebepasikartotų.

47. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad yra svarbu šalinti pagrindines migracijos srautų priežastis stiprinant bendradarbiavimą su kilmės ir tranzito šalimis, be kita ko, teikiant tinkamą ES paramą vystymuisi ir taikant veiksmingą grąžinimo politiką. Ji taip pat ragina glaudžiau bendradarbiauti su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuru ir Tarptautine migracijos organizacija, atitinkamose trečiosiose šalyse. Kova su prekyba žmonėmis ir neteisėtu žmonių gabenimu turėtų būti intensyvinama ne tik ES valstybių narių teritorijoje, bet ir kilmės bei tranzito šalyse. Be to, Europos Vadovų Taryba ragina stiprinti FRONTEX veiklą Viduržemio jūros regione ir prie ES pietrytinių sienų. Itin svarbu, kad valstybės narės greitai įgyvendintų naująją Europos sienų stebėjimo sistemą (EUROSUR), siekiant padėti aptikti laivus ir nustatyti neteisėto atvykimo atvejus ir taip padėti apsaugoti ir išgelbėti žmonių gyvybes prie ES išorės sienų.
48. Europos Vadovų Taryba prašo naujai įsteigtos Viduržemio jūros regiono specialios paskirties darbo grupės, kuriai vadovauja Europos Komisija ir kurioje dalyvauja valstybės narės, ES agentūros ir EIVT, remiantis prevencijos, apsaugos ir solidarumo principais nustatyti prioritetinius veiksmus, kuriais būtų užtikrintas veiksmingesnis trumpalaikis naudojimas Europos politika ir priemonėmis. 2013 m. gruodžio 5–6 d. įvyksiančiame Tarybos posėdyje Komisija jai pateiks ataskaitą apie šios specialios paskirties darbo grupės darbą, kad būtų priimti sprendimai dėl veiksmų. Pirmininkaujanti valstybė narė gruodžio mėn. pateiks pranešimą Europos Vadovų Tarybai.
49. Prieglobsčio ir migracijos klausimus atsižvelgdama į platesnę ir ilgesnę politikos perspektyvą Europos Vadovų Taryba vėl svarstys 2014 m. birželio mėn., kai bus parengtos tolesnio teisėkūros ir veiksmų planavimo laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje strateginės gairės.

VALSTYBIŲ AR VYRIAUSYBIŲ VADOVŲ PAREIŠKIMAS

Valstybių ar vyriausybių vadovai aptarė pastarojo meto įvykius, susijusius su galimais žvalgybos srities klausimais, ir didelį Europos piliečių susirūpinimą, kurį sukėlė šie įvykiai.

Jie akcentavo artimus Europos ir JAV santykius bei tos partnerystės svarbą. Jie pareiškė esantys įsitikinę, kad partnerystė turi būti grindžiama pagarba ir pasitikėjimu, taip pat ir slaptųjų tarnybų veiklos bei bendradarbiavimo srityse.

Jie pabrėžė, kad žvalgybos informacijos rinkimas yra gyvybiškai svarbus kovos su terorizmu elementas. Tai pasakytina ir apie Europos šalių tarpusavio santykius, ir apie santykius su JAV. Pasitikėjimo stoka galėtų pakenkti būtinam bendradarbiavimui žvalgybos informacijos rinkimo srityje.

Valstybių ar vyriausybių vadovai atkreipė dėmesį į Prancūzijos ir Vokietijos ketinimą siekti dvišalio dialogo su JAV, kad iki metų pabaigos būtų susitarta dėl tarpusavio santykių toje srityje. Jie pažymėjo, kad kitos ES šalys taip pat kviečiamos prisijungti prie šios iniciatyvos.

Jie taip pat nurodė, kad egzistuoja ES ir JAV darbo grupė susijusiu duomenų apsaugos klausimu, ir paragino skubiai užtikrinti konstruktyvią pažangą šioje srityje.
